

Czym są gwarancja i rękojmia?

W prawie cywilnym **gwarancja** i **rękojmia** to dwie odrębne instytucje prawne, które dotyczą odpowiedzialności za wady rzeczy sprzedanej. Obie dają kupującemu możliwość dochodzenia swoich praw, ale różnią się podstawą prawną, charakterem i zakresem odpowiedzialności.

Rękojmia (odpowiedzialność ustawowa)

- Podstawa prawna: Kodeks cywilny (art. 556-576)
- Charakter: Obowiązkowa – wynika z ustawy, nie można jej wyłączyć w przypadku sprzedaży konsumenckiej.
- Zakres: Dotyczy wad fizycznych lub prawnych rzeczy.
- Termin:
 - 2 lata od wydania rzeczy (dla nieruchomości: 5 lat);
 - jeżeli wada została ujawniona w ciągu roku, domniemywa się, że istniała w chwili zakupu.
- Roszczenia kupującego:
 - Naprawa,
 - Wymiana,
 - Obniżenie ceny,
 - Odstąpienie od umowy (jeśli wada jest istotna).
- Odpowiada sprzedawca.

Gwarancja (odpowiedzialność umowna)

- Podstawa prawna: Umowa lub oświadczenie gwaranta (np. producenta), także uregulowana w Kodeksie cywilnym (art. 577-580)
- Charakter: Dobrowolna – zależy od woli gwaranta.
- Zakres: Określony przez gwaranta – może być szerszy lub węższy niż rękojmia.
- Termin: Określony w dokumencie gwarancyjnym (zwykle 2–3 lata), liczy się od dnia wydania rzeczy.
- Roszczenia kupującego: Takie, jakie zostały przewidziane w gwarancji – np. naprawa, wymiana.
- Odpowiada gwarant (najczęściej producent, czasem sprzedawca).

Różnice między rękojmią a gwarancją:

Cecha	Rękojmia	Gwarancja
Źródło	Kodeks cywilny	Dokument gwarancyjny
Obowiązkowość	Obowiązkowa	Dobrowolna
Zakres	Zawsze dotyczy wad	Dowolny zakres (zależy od gwaranta)
Termin	2 lub 5 lat	Zazwyczaj 1–3 lata
Odpowiedzialny	Sprzedawca	Gwarant (producent/sprzedawca)

Ważne:

Konsument może **wybierać**, czy chce skorzystać z rękojmi, czy z gwarancji – **nie musi korzystać z gwarancji, jeśli woli rękojmię**, nawet jeżeli gwarancja została udzielona.